

Institutionens navn **Børnehaven troldehøjen**

Overvejelser i forbindelse med institutionens sprogpolitik

- **Hvordan ønsker vi at voksne taler med hinanden?**

Respektfuld og anerkendende. Fortroligt og tillidsfuldt. Plads til alvor og humor.

- **Hvordan ønsker vi at tale til og med børnene?**

Have en anerkendende tilgang til barnet. Respektfuldt og sobert. En ordentlig måde/tone/omgangstone så vi ikke på nogen måde nedgør et barn. Samtidig opmærksom på kropssproget, så det stemmer overens med det sagte.

- **Hvordan ønsker vi at tale om børnene?**

Igen på en sober måde og respektfuld og vi holder fokus på barnets ressourcer/udvikling.

- **Hvordan ønsker vi at børnene taler til og med hinanden?**

Tale pænt til og med hinanden. Ikke bande, eller flabet, men gerne give udtryk for deres følelser.

- **Hvordan understøtter vi ovenstående regler?**

Vi skal være gode rollemodeller. Vi går ind og guider børn/voksne, hvis aftalen brydes. Lydhørhed hos vi voksne, så vi kan give børnene nogle andre ord, hvis et barn f.eks. siger til et andet barn at han/hun er dum.

- **Ønsker vi nogle situationsbestemte samtaleregler?** (fx regler under spisning)

Give plads til hinanden/taletid. Lytte/være lydhør. Ikke afbryde hinanden.

Tematisk sprogarbejde 1 – Brandtema hvert år

- **Fokusord** (hvilke ord skal vi arbejde med?)

Ildebrand, vand, røg, brandbil, brandhjelm, kravle, stearinlys, røgalarm, ild, brandslange, brandtæppe, brandmand, brandsprøjte, ringe 112.

- **Hvordan** (fx teater, dukketeater, på tur, rytmisk/kropsligt, konkrete, skriftsprog, alle sanser, i værkstedet)

Vi laver brandtema i de 3 aldersopdelte grupper om formiddagen i en uge. Vi læser bøger om brand, ser film om brand, laver brandøvelse/evakuerings, synger brandsange, laver brandeksperimenter, få en brandbil på besøg ude på parkeringspladsen, lave bål som børnene skal hjælpe med at slukke, kimsleg med effekter vedrørende brand, orienteringsløb med poster omhandlende brand, plancher til ophæng med fokusordene og billeder.

- **Hvornår** (fx hvilke dage, hvornår på dagen)

Hver dag i en uge om formiddagen.

- **Hvem:**

Alle ansatte i Troldehøjen

- **Hvor lang tid**

Ca. 1-1,5 time dagligt.

Tematisk sprogarbejde 2 - førskoleaktiviteter

- **Fokusord:** Trafik, trafiklys, fodgængerfelt, koncentration, hjælpsom, lyttende, figurer, opgaver, bogstaver, tal.
- **Hvordan:** Vi laver plancher til ophæng med fokusordene. Hele alfabetet hænger på alle stuerne, vi taler om trekanter, firkanter, femkanter, runde osv. Vi har et fast tema med trafiktroldene, hvor børnene får et gå diplom. Vi spiller samarbejdsspil, skriver bogstaver og tal, vi øver i at give plads til andre og selv tage plads, øver os i at sidde i længere tid om førskoleopgaver, vi er hjælpeven for de mindre børn. Vi løser mange opgaver
- **Hvornår:** Hver torsdag i aldersopdelte gruppe om formiddagen
- **Hvem:** Førskolegruppen med de to pædagoger, der er ansvarlig for gr.
- **Hvor lang tid:** 1-2 timer

Tematisk sprogarbejde 3

sund/usund uge

- **Fokusord:** Karius, Baktus, sund mad, usund mad, tand, tandbørste, tandpasta, tyk, tynd, motion
- **Hvordan:** Vi hænger plancher op med billede og fokusord, vi klipper sunde og usunde ting ud af ugeblade og taler om tingene. Vi læser historien om Karius og Baktus, ser filmen. Laver vendespil, tandspil og vi tænker bevægelse ind. Vi går en lang tur, hvor vi laver forskellige øvelser undervejs. Til madpakker taler vi om børnenes mad – er det sundt eller usundt, hvor kommer maden fra, vi laver en sund smør selv dag og varm maddag. Vi taler om, hvor vigtig det er at bevæge sig.
- **Hvornår:** Hver formiddag fra 9.30-12
- **Hvem:** Alle primærpædagoger. Sidder med deres egen spisegruppe.
- **Hvor lang tid.** Ca. 2,5 time hver dag i en uge.

Tematisk sprogarbejde 4

Hygiejne projekt 3 dage

- **Fokusord:** Vand, sprit, neglebørste, vandhane, håndklæde, badeværelse, sæbe, ren hånd, håndvask, bakterier.
- **Hvordan:** Hænger plancher op, laver et program for ugen, bruger hånddukker til at introducere temaet, læser historier: Prinsessen vasker hænder, Buster Baktus og Ikke særlig snavsede. Vi synger vaske sangen, snakker om plancherne, laver poster med fokusordene. Diplom.
- **Hvornår:** Hver formiddag i basis grupper – kl. 9-11
- **Hvem:** Alle primærpædagoger, hvor 1 fra hver gruppe er tovholder.
- **Hvor lang tid** – ca 2 timer i en uge

Dialogisk læsning

- **Mål**

Styrke barnets forståelse for sproget og dets anvendelses muligheder ved at barnet oplever sprog og ord på forskellig vis. Give barnet et større ordforråd.

- **Hvordan**

Vi finder de børn med størst behov og sætter dem sammen i to grupper

- **Hvornår**

3 gange om ugen på faste tider

- **Hvem**

Dorte, sprogpædagog + 4 børn gange 2 hold (8 børn i alt)

Samtaler i hverdagen

- **Mål**

At børnene får sat flere ord på deres handlinger og vi får spurgt ind til dem, så de ikke kun kan besvare med et ja eller nej.

- **Hvordan**

Vi voksne hjælper/guider børnene. Vi stiller spørgsmål, hvor børnene skal svare med uddybende besvarelser og vi er nærværende og giver os tiden.

- **Hvornår**

I garderoben, puslebordet, ved oplevelser, ved samlingerne, fødselsdage, ture ud af huset, på legepladsen og især ved madpakketid (Sprogkufferter).

- **Hvem**

Alle pædagoger.

Forældreformidling (hvordan formidler vi vores arbejde til forældrene? Fx tavle eller folder hvor man skriver hvilke ord og bøger, der arbejdes med eller børnenes formidling via tegning og skriftsprog) Bruger info. tavle. Her skriver vi, hvilken bog, der er i fokus hver uge. De involverede børns forældre får en skrivelse med hjem. Alle får nyhedsbreve, hvor særlig sprogsindsats beskrives/sprogpakken og alle forældre får information til vores sommerfest aug. 2012.

Hvordan kan vi se det virker? (fx hvilke tegn vil vi gerne se ved børnene/pædagogerne?)

- Glade børn, der trives og er i udvikling
- At børnene bliver bedre til at formulere sig og sætter flere ord på
- At børnene bruger dialogen, når der opstår konflikter og generelt bruger dialogen i hverdagen
- At børn kommer tillidsfuldt hen til voksne og har fortællerlyst
- Dialogisk oplæsning som er målbart.

Derudover gør vi:

Vi arbejder med ord der rimer. Vi laver rim og remser med børnene, så de får det rytmiske ind.

- **Hvordan:**

Hver dag før madpakken åbnes siger vi en remse ved vores faste spisegruppe.

- **Hvornår:**

Hver dag

- **Hvem:**

Alle primærpædagoger

- **Hvor lang tid**

2-3 minutter

Vi arbejder med begreber og modsætninger og overbegreber. Eventyr, forskellige dyr. Samtidig har vi fokus på K,S,T og R lyde.

- **Hvordan:**

Vi har 10 sprogkufferter med forskelligt indhold som er målrettet det ovenstående.

- **Hvornår:**

I vores faste spisegrupper til madpakketid eller til gruppedagen. Hver primærpædagog vælger selv hvilken sprogkuffert, der er brug for i spisegruppen eller også vælges der en bog.

- **Hvem:**

Primærpædagogen og spisegruppen

- **Hvor lang tid**

Vi bruger 10-15 minutter samtidig med at vi spiser

(Børnene spiser først 10 minutter og så sætter vi ind med kuffert)

Vi arbejder med følelser- glad, sur, genert, skræmt, ulykkelig, lykkelig, mut, overrasket osv.

- **Hvordan**

Bl.a. i vores aldersopdelte gruppe med musik/drama

- **Hvornår**

Hver torsdag, men også til formiddagssamlingerne og eftermiddagssamlingerne

- **Hvem**

De to ansvarlige til musik/drama og mellemgruppen ellers primærpædagog med spisegruppen

- **Hvor lang tid**

I musik/drama hver torsdag ca. 45 minutter, hvor nogle af følelserne berøres.

Vi arbejder med sange og sanglege, hvor der ikke er specielle fokusord, men hvor det danske sprog bruges via sang og sanglege.

- **Hvordan:**

Når vi synger giver vi børnene rytme i sproget. Børnene skiftes til at vælge sange og de lærer også nye sange.

- **Hvornår:**

Til vores samlinger om formiddagen og eftermiddagen

- **Hvem:**

Alle børn og pædagoger. Til hver samling har vi skemalagt, hvilke pædagoger der er ansvarlig for at sætte noget i gang på bestemte dage.

- **Hvor lang tid:**

10 minutter. Vi synger helst hver dag.

Vi arbejder med pli, høflighed, almindelig dannelse, hvordan taler vi til og med og om hinanden. Vi siger værsgo, vi bander ikke, vi taler i et pænt sprog, vi driller/mobber ikke hinanden og vi bruger ikke skældsord.

- **Hvornår:**

Det foregår hele tiden både ude og ind i Troldehøjen – vi er især opmærksom på sprogbrug i vores spisegruppe.

- **Hvem:**

Alle vi voksne skal være rollemodeller for børnene og forældrene skal også bakke op

- **Hvor lang tid:**

Der kan ikke sættes tid på, da det er noget Troldehøjen hele tiden vægter meget højt.

Aftaler mellem institution og nøgleperson

Dato for næste møde

Deltagere
